

Οδηγός Οικομουσείου Μαραθάσας

Η φιλοσοφία του έργου

Το έργο «Eco-muse» προωθεί μέσα από τη δημιουργία του Οικομουσείου την αρμονική συμβίωση μουσείου και περιβάλλοντος, που έχει ως στόχο την προώθηση της συλλογικής μνήμης και ταυτότητας μίας απομακρυσμένης ορεινής περιοχής με πλούσια ιστορία και παράδοση, με απaráμιλλη φυσική ομορφιά και αυθεντικό χαρακτήρα. Η ιδέα των Ανοικτών Οικομουσείων εντάσσεται στο κίνημα της Νέας Μουσειολογίας και στοχεύει στη μετατροπή του «παραδοσιακού» μουσείου σ' ένα «ίδρυμα» στην υπηρεσία της κοινότητας, μέσω της δημιουργίας τοπικών σταθμών πολιτισμού.

Η δημιουργία των Ανοικτών Οικομουσείων της Μαραθάσας, έρχεται να καλύψει ένα μεγάλο κενό, σε μια πολύ σημαντική και ευαίσθητη για τις φυσικές ομορφιές και τα εκκλησιαστικά μνημεία της περιοχής του Τροόδους.

Η προσδοκώμενη αλλαγή είναι η ανάκαμψη των περιοχών σε όρους βιωσιμότητας (οικονομική ανάπτυξη, κοινωνική ισορροπία και περιβαλλοντική αναβάθμιση των περιοχών). Το μοντέλο αυτό αποτελεί ένα δυναμικό τρόπο διαχείρισης του τοπίου, μέσω της διατήρησης του πολιτισμού, στοχεύοντας σ' ένα νέο αφήγημα στον ντόπιο και ξένο επισκέπτη της περιοχής, με εστίαση στην ανάπτυξη του βιωματικού, εναλλακτικού τουρισμού.

Χωροταξικά, το Ανοικτό Οικομουσείο Μαραθάσας τοποθετείται στις κοινότητες Καμινάρια, Τρεις Ελιές, Λεμύθου, Παλιόμυλος και Πρόδρομος. Σε αυτές τις περιοχές θα αναπτυχθούν υποδομές και δραστηριότητες ανάδειξης και προβολής του πλούσιου τοπικού πολιτισμού και του μοναδικού γεωφυσικού περιβάλλοντος, σε διασύνδεση με άλλα, υφιστάμενα σημεία επίσκεψης, δημιουργώντας έτσι μια νέα εμπλουτισμένη ενιαία διαδρομή.

Το Ανοικτό Οικομουσείο Μαραθάσας που θα δημιουργηθεί αναμένεται να ανταποκρίνεται στους παρακάτω στόχους:

1. Πληροφόρηση
2. Βιωματική μάθηση
3. Σύνδεση μεταξύ παραδοσιακού και σύγχρονου
4. Προώθηση παραδοσιακών ιδεών και τεχνικών που συνάδουν με τη σύγχρονη έννοια της βιωσιμότητας.
5. Διάλογος με το φυσικό περιβάλλον και την κοινότητα
6. Προώθηση διαλόγου ανάμεσα στο παρελθόν, το παρόν και το μέλλον.

Interreg Ελλάδα-Κύπρος

Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης

ECO.MUSE

Η φιλοσοφία των Κέντρων

Το Παλιό Δημοτικό Σχολείο θα αποτελέσει το Κέντρο Πληροφόρησης Βυζαντινής και Μεταβυζαντινής Κληρονομιάς Περιοχής Λεμύθου, υλοποιώντας δράση της Εθνικής Στρατηγικής Ανάπτυξης Ορεινών Κοινοτήτων (ΕΣΑΟΚ). Το Κέντρο Πληροφόρησης Βυζαντινής και Μεταβυζαντινής Κληρονομιάς Περιοχής Λεμύθου θα είναι συνδεδεμένο με το Κέντρο Πολιτιστικής Εκπαίδευσης και το Κέντρο Ενημέρωσης Παραδοσιακών Τεχνών που θα λειτουργήσει στο Παλιό Σχολείο Λεμύθου, με το Κέντρο Ενημέρωσης και το Εργαστήριο Γαστρονομίας που θα λειτουργήσει στις Τρεις Ελιές και με το Κέντρο Πληροφόρησης του Οικομυσείου, το οποίο θα λειτουργήσει στον Πρόδρομο.

Σε ειδικά διαρρυθμισμένες αίθουσες του σχολείου θα προσφέρονται θεωρητικά μαθήματα και βιωματικά εργαστήρια για την ιστορία, τη γαστρονομία και τον πολιτισμό της ευρύτερης περιοχής, ενταγμένα στο πλαίσιο της τυπικής αλλά και της άτυπης εκπαίδευσης.

Συγκεκριμένα, στο Κέντρο Πληροφόρησης Βυζαντινής και Μεταβυζαντινής Κληρονομιάς ο εκθεσιακός χώρος έχει ως στόχο να ενημερώσει τον επισκέπτη για ποικίλες πτυχές της εκκλησιαστικής καλλιτεχνικής δημιουργίας, όπως αυτή αναπτύχθηκε στην ορεινή περιοχή του Τροόδους και ειδικότερα στα χωριά της Νότιας Μαραθάσας, Πρόδρομο, Λεμύθου, Τρεις Ελιές, Παλιόμυλο, Καμινάρια διαμέσου των αιώνων. Η καλλιτεχνική αυτή δημιουργία είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με τους δημιουργούς – μαστόρους – τεχνίτες, τους παραγγελιοδότες κληρικούς και λαϊκούς και τη λατρεία της Ορθόδοξης Χριστιανικής Εκκλησίας της Κύπρου. Αντικείμενο της έκθεσης του Κέντρου είναι η Βυζαντινή και Μεταβυζαντινή Κληρονομιάς της περιοχής και το εργαστήριο Αγιογραφίας και άλλων εκκλησιαστικών τεχνών.

Στο Κέντρο Ενημέρωσης Παραδοσιακών Τεχνών σκοπός της δημιουργίας του εκθεσιακού χώρου προβολής είναι η κατανόηση της αξίας του λαϊκού πολιτισμού από το ευρύτερο κοινό, μέσω της συλλογής, διατήρησης, καταγραφής και τεκμηρίωσης της ιστορίας των παραδοσιακών επαγγελμάτων της ορεινής Μαραθάσας. Ο εκθεσιακός χώρος θα χωριστεί σε επτά (7) θεματικές ενότητες. Το σκεπτικό της έκθεσης βασίζεται στην άμεση σύνδεση των παραδοσιακών επαγγελμάτων με την πρώτη ύλη. Έτσι τα επαγγέλματα ομαδοποιούνται ανάλογα με το βασικό υλικό επεξεργασίας.

Το Κέντρο Ενημέρωσης και το Εργαστήριο Γαστρονομίας θα είναι ένας πολυχώρος αφιερωμένος στη γαστρονομία στον οποίο θα παρέχεται πληροφόρηση για το συγκεκριμένο θέμα στην ευρύτερη έννοια του, θα διοργανώνονται εργαστήρια ειδικού ενδιαφέροντος, θα εκτίθενται κάποια αντικείμενα σχετικά με τη διατροφική κουλτούρα, ενώ θα υπάρχει και δυνατότητα γνωριμίας με τον εντόπιο πληθυσμό και τις δραστηριότητές του.

Ο πολυχώρος στις Τρεις Ελιές θα αποτελεί ένα πόλο προσέλκυσης επισκεπτών, αλλά και ένα ζωτικό σημείο συνάντησης για τους κατοίκους της περιοχής, οι οποίοι θα μπορούν να χρησιμοποιούν τον χώρο των εργαστηρίων, αλλά και την αίθουσα πολυμέσων για δράσεις που σχετίζονται με τη γαστρονομία.